

**UJEDINJENE
NACIJE**



Međunarodni sud za
krivično gonjenje osoba
odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
IT-98-32-A

Datum: 8. mart 2012.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 8. marta 2012. godine

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA IZMJENU ODLUKE KOJOM SE
OPTUŽENOM ODOBRAVA PRISTUP POVJERLJIVIM MATERIJALIMA U
PREDMETU VASILJEVIĆ**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Obrana Mitra Vasiljevića

g. Vladimir Domazet
g. Radomir Tanasković

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu tužilaštva za izmjenu odluke kojom se optuženom odobrava pristup povjerljivim *inter partes* materijalima u predmetu *Vasiljević*", koji je tužilaštvo podnijelo 21. februara 2012. godine (dalje u tekstu: Zahtjev), i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Kontekst i argumentacija

1. Pretresno vijeće u ovom predmetu donijelo je 5. juna 2009. godine "Odluku po Zahtjevu za pristup povjerljivim materijalima u predmetima u kojima je okončan postupak" (dalje u tekstu: Odluka u vezi s pristupom), kojom je optuženom odobrio pristup povjerljivim *inter partes* materijalima u predmetu *Tužilac protiv Vasiljevića* na osnovu toga što se oba predmeta odnose na zločine počinjene u opštini Višegrad u Bosni i Hercegovini.¹ Dana 8. oktobra 2009. zločini počinjeni u Višegradu su, na osnovu pravila 73bis Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), uklonjeni iz važeće optužnice u ovom postupku, odnosno iz Treće izmijenjene optužnice (dalje u tekstu: Optužnica).²

2. Tužilaštvo u Zahtjevu tvrdi da, budući da su iz Optužnice uklonjeni zločini koji su činili osnovu za izdavanje odobrenja za pristup povjerljivom *inter partes* materijalu u predmetu *Vasiljević*, optuženi više nema legitimni forenzički interes za taj materijal, osim u slučajevima kada se taj materijal odnosi na svjedoke koji su zajednički u oba predmeta.³ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da se radi o četiri takva svjedoka, i to Feridu Spahiću, Ewi Tabeau, Amoru Mašoviću i Johnu Clarku, te navodi povezani povjerljivi i *inter partes* materijal u povjerljivom Dodatku A Zahtjevu.⁴ Shodno tome, tužilaštvo na osnovu pravila 73 i 75 Pravilnika traži da Vijeće pristup optuženog povjerljivim *inter*

¹ Odluka u vezi s pristupom, par. 27(t), 32.

² Odluka o primjeni pravila 73bis, 8. oktobar 2009. godine, par. 11. V. i označenu Treću izmijenjenu optužnicu od 19. oktobra 2009. godine, par. 38, 48; Prilog A i C.

³ Zahtjev, par. 5-6.

⁴ Zahtjev, par. 6, Dodatak A.

partes materijalima iz predmeta *Vasiljević* ograniči isključivo na povjerljivi i *inter partes* materijal naveden u Dodatku A.⁵

3. Tužilaštvo, pozivajući se na odluku Žalbenog vijeća u predmetu *Lukić i Lukić*, takođe smatra da Zahtjev nije zahtjev za ponovno razmatranje Odluke u vezi s pristupom jer je Odluku donijelo Pretpretresno vijeće, a ne Pretresno vijeće. Tužilaštvo, zapravo, na osnovu pravila 75(G) Pravilnika traži izmjenu Odluke u vezi s pristupom na osnovu zaključka Žalbenog vijeća da odluka u vezi s pristupom utiče na zaštitne mjere.⁶ Alternativno, tužilaštvo tvrdi da je, u svakom slučaju, u ovom predmetu ispunjen standard za ponovno razmatranje zahvaljujući "novim, gore opisanim okolnostima", to jest brisanjem iz Optužnice zločina počinjenih u Višegradu.⁷

4. Pravni savjetnik optuženog je 22. februara 2012. usmenim putem obavijestio Vijeće da se optuženi ne protivi Zahtjevu.⁸

II. Mjerodavno pravo

5. Vijeće podsjeća da u Pravilniku nema odredbe za ponovno razmatranje njegovih odluka. Međutim, standard za ponovno razmatranje neke odluke koji je iznijelo Žalbena vijeće određuje da "veća imaju inherentno diskreciono ovlašćenje da preispituju ranije donete inderlokutorne odluke u izuzetnim slučajevima, 'ako se pokaže očigledna greška u rezonovanju ili ako je to potrebno kako bi se sprečila nepravda'".⁹ Stoga, strana koja

⁵ Zahtjev, par. 1-2, 7.

⁶ Zahtjev, par. 3, fusnota 7, gdje se poziva na *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-A, Odluka po "Zahtjevu tužilaštva za ponovno razmatranje i poništenje Naloga za objelodanjivanje izdatog u 'Odluci po Zahtjevu Radovana Karadžića za pristup povjerljivim materijalima u predmetu *Lukić i Lukić*' koju je 10. jula 2009. donijelo Pretresno vijeće" (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Lukić*).

⁷ Zahtjev, fusnota 7, gdje se upućuje na par. 1-2.

⁸ Pretres, T. 25049 (22. februar 2012.).

⁹ Odluka po zahtjevima optuženog za ponovno razmatranje odluka o formalnom primanju na znanje činjenica o kojima je već presuđeno, 14. juni 2010. godine, par. 12, gdje se poziva na *Tužilac protiv S. Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR108bis.3, povjerljiva Odluka po zahtevu Srbije i Crne Gore za preispitivanje odluke Pretresnog veća od 6. decembra 2005., 6. april 2006. godine, par. 25, fusnota 40 (gdje se citira *Kajelijeli protiv tužioca*, predmet br. ICTR-98-44A-A, Presuda, 23. maj 2005. godine, par. 203-204.); v. takođe *Ndindabahizi protiv tužioca, Decision on Defence "Requête de l'Appelant en Reconsidération de la Décision du 4 avril 2006 en Raison d'une Erreur Matérielle"* /Odluka po zahtjevu žalioca da se odluka od 4. aprila 2006. godine ponovno razmotri zbog materijalne greške, koji je podnijela odbrana/, 14. juni 2006. godine, par. 2.

podnosi zahtjev ima obavezu da uvjeri Vijeće da postoji očigledna greška u zaključivanju ili da naročite okolnosti opravdavaju njeno preispitivanje kako bi se spriječila nepravda.¹⁰

6. Vijeće takođe ima u vidu uvriježeno načelo da su postupci pred Međunarodnim sudom, kad god je to moguće, otvoreni za javnost.¹¹ Osim toga, Vijeće zapaža da u principu "strana uvijek ima pravo da traži materijal iz bilo kojeg izvora za pomoć u pripremi izvođenja dokaza".¹² Međutim, u izuzetnim okolnostima Vijeće može ograničiti pristup javnosti, kao i pristup strana u postupku, određenom materijalu u skladu s odredbama Pravilnika.¹³ Uvriježena je praksa da strana u postupku može dobiti povjerljivi materijal iz drugog predmeta da joj pomogne u pripremi izvođenja dokaza ako je (a) "identifikovana ili opisana opšta priroda zatraženog materijala"; i (b) ako postoji "legitimna forenzička svrha" za taj pristup.¹⁴ Što se tiče povjerljivog *inter partes* materijala, da bi se pokazalo postojanje "legitimne forenzičke svrhe" za objelodanjivanje u kasnijem postupku, podnositelj zahtjeva mora dokazati da je materijal relevantan i od suštinskog značaja.¹⁵ Relevantnost takvog materijala može se utvrditi "dokazivanjem nekusa između predmeta molioca i predmeta iz kojih su materijali zatraženi".¹⁶

III. Diskusija

¹⁰ *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po Zahtjevu odbrane za preispitivanje, 16. juli 2004. godine, str. 2; v. i *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom zahtjevu za preispitivanje i Nalog za izdavanje naloga *subpoena duces tecum*, 2. april 2009. godine, str. 2; Odluka u vezi s ponovnim razmatranjem u predmetu *Prlić*, str. 2-3.

¹¹ Pravilo 78 predviđa sljedeće: "Svi postupci pred pretresnim vijećem, osim samog vijećanja sudija, otvoreni su za javnost ukoliko nije drugačije predviđeno."

¹² *Tužilac protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-A, Odluka po Zahtjevu žalilaca Darija Kordića i Marija Čekreza za pomoć Žalbenog vijeća u dobivanju pristupa žalbenim podnescima i nejavnim postpretresnim podnescima i transkriptima u predmetu *Tužilac protiv Blaškića*, 16. maj 2002. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Blaškić*), par. 14.; *Tužilac protiv Brđanina*, predmet br. IT-99-36-A, Odluka po Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim povjerljivim materijalima iz predmeta *Brđanin*, 24. januar 2007. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brđanin*), par. 10.

¹³ *Tužilac protiv Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-PT, Odluka po Zahtjevu Vlastimira Đorđevića za pristup svim materijalima u predmetu *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66, 6. februar 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Đorđević*), par. 6.

¹⁴ Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14; *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevima za pristup povjerljivom materijalu, 16. novembar 2005. godine (dalje u tekstu: Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*), par. 11; V. i *Tužilac protiv Delića*, predmet br. IT-04-83-PT, Nalog po zahtjevima odbrane za pristup svim povjerljivim materijalima u predmetima *Tužilac protiv Blaškića* i *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, 7. decembar 2005. godine (dalje u tekstu: Nalog u predmetu *Delić*), str. 6.

¹⁵ V. Odluka u predmetu *Blaškić*, par. 14; Prva odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*, par. 11; v. i Nalog u predmetu *Delić*, str. 6; Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7.

¹⁶ *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka po Zahtjevu Haradinaja za pristup, Balajevo zahtjevu za spajanje predmeta i Balajevo zahtjevu za pristup materijalima iz predmeta *Limaj*, 31. oktobar 2006. godine par. 7; Odluka u predmetu *Đorđević*, par. 7

7. Vijeće smatra da ovaj Zahtjev, uprkos protivnim argumentima tužilaštva, zapravo jeste zahtjev za ponovno razmatranje Odluke u vezi s pristupom. Odluka Žalbenog vijeća u predmetu *Lukić i Lukić* odnosila se na situaciju u kojoj je zahtjev podnesen Žalbenom vijeću kao, između ostalog, zahtjev za ponovno razmatranje odluke koju je Pretresno vijeće donijelo u tom predmetu.¹⁷ Zbog toga je stav Žalbenog vijeća bio da se nije radilo o zahtjevu za ponovno razmatranje jer se zahtjevi za ponovno razmatranje moraju podnijeti istom Vijeću koje je izreklo pobijanu odluku.¹⁸ Međutim, situacija u vezi sa Zahtjevom koji rješava ovo Vijeće je drugačija, budući da u Statutu ili Pravilniku Međunarodnog suda ne postoji ništa što upućuje na neko zasebno "pretpretresno vijeće". Naprotiv, pretpretresne postupke vodi pretresno vijeće koje imenuje predsjednik Međunarodnog suda.¹⁹ Shodno tome, bez obzira na razne izmjene sastava tog pretresnog vijeća,²⁰ može se reći da odluke donesene u pretpretresnoj fazi postupka potiču od pretresnog vijeća koje je raspoređeno da vodi to suđenje.

8. Imajući na umu sve gore navedeno, u ovom konkretnom predmetu Odlukom koja se odnosi na pristup u suštini su izmijenjene zaštitne mjere određene u predmetu *Vasiljević* tako što je optuženom odobren pristup svim povjerljivim i *inter partes* materijalima iz tog predmeta.²¹ Pošto se ovim Zahtjevom traži izmjena uslova ranije izmijenjenih zaštitnih mjera, mišljenje je Vijeća da se radi o zahtjevu za ponovno razmatranje.²² Shodno tome, Vijeće će po ovom Zahtjevu rješavati tako što će razmotriti da li je tužilaštvo ispunilo standard za ponovno razmatranje.

9. Kao što je gore navedeno, tužilaštvo ne tvrdi da je Vijeće napravilo očitu grešku u rasuđivanju kada je optuženom odobrilo pristup povjerljivim i *inter partes* materijalima iz predmeta *Vasiljević*. Naprotiv, čini se da je srž argumenta tužilaštva drugi dio standarda za ponovno razmatranje, to jest da je neophodno ponovno razmotriti Odluku

¹⁷ Odluka u predmetu *Lukić*, par. 2-4.

¹⁸ Odluka u predmetu *Lukić*, par. 4.

¹⁹ Pravilnik 62(A); 65ter(A).

²⁰ U ovom predmetu, na primjer, v. Nalog o sastavu Pretpretresnog vijeća, 22. avgust 2008. godine; Nalog kojim se zamjenjuje sudija u predmetu pred Pretresnim vijećem, 31. avgust 2009. godine; Nalog kojim se raspoređuju *ad litem* sudije u predmet pred Pretresnim vijećem, 4. septembar 2009. godine.

²¹ V. Odluku u predmetu *Lukić*, par. 4.

²² Up. Odluku po Zahtjevu optuženog za pristup dokaznim predmetima iz predmeta *Orić*, 18. novembar 2011. godine, u kojoj je Vijeće svoju odluku donijelo na osnovu pravila 75(G) zbog toga što u Odluci koja se odnosi na pristup nisu izmijenjene zaštitne mjere odobrene u predmetu *Orić*.

koja se odnosi na pristup kako bi se spriječila nepravda zbog toga što su zločini počinjeni u Višegradu izbrisani iz Optužnice.²³ Shodno tome, Vijeće će razmotriti da li bi tužilaštvu bila nanesena nepravda kada bi se od njega zatražilo da optuženom objelodani sve povjerljive i *inter partes* materijale iz predmeta *Vasiljević*.

10. Kao što je gore primijećeno, povjerljivi i *inter partes* materijal iz jednog predmeta trebalo bi objelodaniti nekom podnosiocu zahtjeva u kasnijem postupku ako za takav pristup postoji "legitimna foreznična svrha", kao na primjer postojanje nekusa između kasnijeg predmeta i predmeta iz kojih se materijal traži.²⁴ U ovom konkretnom predmetu, kada su zločini počinjeni u Višegradu izbrisani iz Optužnice, prestao je postojati nekus između predmeta *Vasiljević* i ovog predmeta, osim četiri svjedoka koja su zajednička za oba predmeta. Osim toga, Vijeće ne vidi zašto bi, u suštini, i dalje mijenjalo zaštitne mjere koje su odobrene u predmetu *Vasiljević* tako što će optuženom odobriti pristup povjerljivom i *inter partes* materijalu za koji on više nema legitimni foreznički interes. Shodno tome, Vijeće smatra da bi u ovim okolnostima objelodanjivanje optuženom *svih* povjerljivih i *inter partes* materijala iz predmeta *Vasiljević* predstavljalo nepravdu. Iz tog razloga, Vijeće će naložiti da se optuženom, kao i braniocu u pripravnosti i njegovom timu, odobri pristup samo povjerljivom i *inter partes* materijalu navedenom u Dodatku A Zahtjevu. Taj pristup će se odobriti pod istim uslovima navedenim u paragrafima od 36 do 42 Odluke koja se odnosi na pristup.

²³ Zahtjev, fusnota 7.

²⁴ V. gore, par. 6.

IV. Dispozitiv

11. Shodno tome, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 54 i 73 Pravilnika, ovim **ODOBRAVA** Zahtjev i **NALAŽE** da se optuženom, kao i braniocu u pripravnosti i njegovom timu, omogući pristup povjerljivim i *inter partes* materijalima navedenim u Dodatku A Zahtjevu, pod uslovima navedenim u paragrafima od 36 do 42 Odluke koja se odnosi na pristup.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 8. marta 2012.
Haag
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]